

[Poul Møller.]

undgå en deling, der kan blive varig. Vi stillede derfor sammen med venstre et forslag, hvori vi opfordrede den høje regering til endnu en gang at gøre et forsøg på igennem Den europæiske økonomiske Samarbejdsorganisation at søge de europæiske interesser forenet. Det ville den høje regering imidlertid ikke, lige så lidt som regeringen igennem parlamentariske forhandlinger her i tinget til trods for den forhandlingsvilje, der i hele denne sag var lagt for dagen fra vort partis side gennem flere år, gav os nogen ærlig chance for at øve indflydelse på det danske standpunkt, der dengang skulle tages med datoen 20. juli som skæringsdato.

Jeg har sagt dette for at understrege, at vi ikke ved vor afstemning i dag vil tage noget medansvar for den europæiske udvikling, som denne traktat er udtryk for. Vi har ikke ønsket, at Danmark skulle bidrage til fremkaldelse af den situation, vi nu befinder os i. Vi havde tværtimod ønsket, at Danmark havde gjort, hvad der stod i vor magt for at hindre denne situation i at opstå. Men nu er denne situation skabt, og vi mener, det er vor pligt at handle, som den således fremkaldte situation kræver.

I den forbindelse må jeg erindre om, at jeg tillige den 15. juli i fjor på mit partis vegne sagde, at vi ville tage vor endelige stilling, når traktaten forelå færdig udarbejdet og blev forelagt her til ratifikation, og når vi havde set, hvilket indhold regeringens erklæring om told- og valutapolitikken ville få med hensyn til landets handelspolitik.

De syv landes frihandelsområde er ikke blevet til efter vort ønske, men frihandelsområdet er en bestant kendsgerning, som ikke længere lader sig afværge. For os står derfor i dag kun valget imellem dansk deltagelse i dette frihandelsområde eller dansk isolation uden for ethvert fastere europæisk samarbejde. Denne sidste mulighed tør vi ikke tilråde folketetinget. Sådan som det er gået, har vi derfor erklæret os villige til i den skabte situation at tage medansvar for folketingets ratifikation af traktaten under to forudsætninger, nemlig for det første at de udgangspositioner, der ydes dansk erhvervsliv ved den afvik-

ling af told og importrestriktioner, der skal finde sted, bliver så gunstige, som det er politisk muligt, og for det andet at regeringen fremlægger en realistisk handlingsplan med det formål at nå frem til en koordination af de europæiske markedsdannelser. Disse to betingelser fremhævede jeg ved første behandling af denne konvention. Det, der for os i dag er afgørende for vor afstemning, er bedømmelsen af, hvorvidt disse betingelser er opfyldt, så langt som det kunne forventes, og som det kunne håbes.

Vedrørende det første, erhvervenes udgangspositioner, ved enhver, at et flertal af den konservative folketingsgruppe i fredags stemte for den told- og valutaloggivning, der fastlægger vore udgangspositioner. Omend disse ikke i enhver henseende er tilfredsstillende for os, fik vi indflydelse på disse positioners endelige tilblivelse, og vi mener så megen indflydelse, at vi anser denne betingelse for at være opfyldt.

Vedrørende den anden betingelse har den højtærede udenrigsminister over for folketetinget afgivet en erklæring, som nu er optrykt i folketingsudvalgets betænkning. Denne erklæring indeholder en redegørelse for de bestræbelser, der er i gang for at koordinere de europæiske markedsdannelser. Den danske regering har støttet disse bestræbelser, der bl. a. vil blive drøftet om få dage i Wien mellem ministre fra de syv lande. Omend vi ikke på nuværende tidspunkt kan vide, hvad der vil komme ud heraf, har vi lov til at gå ud fra, at disse bestræbelser ikke vil strande på modvilje fra frihandelssammenslutningens regeringer, og at de ligger så tæt op ad de tanker, der er fremsat bl. a. fra hollandsk side, at vi har grund til at forvente, at initiativ af denne art ikke vil være uden støtte inden for det europæiske fællesmarked, inden for de seks landes organisation, ligesom udformningen af denne plan formentlig vil tiltale nogle af de GATT-lande, der står uden for det europæisk-økonomiske samarbejde.

Der er således herigennem tilvejebragt et program, hvortil man kan knytte en større eller mindre optimisme, men efter mit skøn bygger det på en så høj grad af politisk realisme, at det kan føre til et brugbart resultat, hvis den politiske vilje er lige så stærk hos de seks som hos de syv.

Dernæst tillægger min gruppe det værdi,